

[Bunch.]

min Særstilling var altsaa alene begrundet ved Rigsdagsarbejdet.

§ 1 indeholder klare Bestemmelser om, hvilke Forretninger der falder ind under Loven, men der savnes dog enkelte, og det er nogle af dem, som volder mest Fortræd. Der er f. Eks. Kiosker, som holder aabent lige til Kl. 11 og sælger forskellige Ting; bl. a. har de et meget stort Salg af Bøger. Men Boghandlerne skal jo lukke Kl. 7. Dette Forhold føler Boghandlerne sig meget brøstholdne over. Naar vi nu skal have en ny Næringslov, bliver det nødvendigt at faa de Forretninger, der har forskellig Lukketid, stillet sammen, saa at de, der skal lukke tidligere, ikke bliver skadet af de andre. Konfekthandlere og Kagebagere kan ogsaa holde aabent til Kl. 11 — mange af dem til Dels paa fingerede Sager; de stiller et Par Kager i Vinduet, og saa er de Kagebagere, men det er mange Gange Kager, som er købt hos en Konditor.

I § 3 findes en Bestemmelse om Tjenestemænds Deltagelse i Erhverv, altsaa Adgang til at faa Borgerskab og konkurrere med de handlende. Der blev talt om dette Spørgsmaal i Kommissionen, men der kom ikke noget ud af det, idet man mente, Sagen hørte hjemme paa Tjenestemandsløven. Ja, det er muligt, men de handlende vilde nu have hilst med Glæde, om der var kommet Bestemmelser herom i Næringsloven. Jeg skal ikke komme nærmere ind paa denne Sag — vi vil kunne tale om den i Udvalget —, men jeg vil sige her, at det sætter meget ondt Blod hos Detailhandlerne, at Tjenestemænd, som er garderet med en ret pæn Løn og endda har en Pension i Ryggen, naar de ikke kan længere, driver Butikker og konkurrerer med de mindre Detailhandlere, som ikke har Rygstød af nogen Art — kan de ikke klare sig, og det kan mange Gange knibe, har de Alderdomsforsørgelse o. s. v. at se hen til, hvis der til den Tid er noget tilbage at give Alderdomsunderstøttelse af. Det er et Forhold, som jeg tror det vil blive nødvendigt at tage op til nøje Undersøgelse.

Med Hensyn til Næringsbevisafgiften giver jeg den ærede Ordfører for Venstre Ret i, at en Afgift paa 20 Kr. er for høj for Registrering og for lav for Borgerskab. Der er ingen Tvivl om, at det er rigtigt, hvad vi har hørt saa mange Gange i de senere Aar, at der er alt for mange Detailhandlere. Hvorfor saa skabe en ny, stor Sværm af Detailhandlere? Jeg tror endda, jeg vilde tage et Grossererborgerskab, naar jeg kunde faa det for 20 Kr., og saa vilde der jo kunne

blive en artig Portion af dem. Det Forslag, jeg stillede, gik ud paa 100 Kr. samt 200 Kr. for Brugsforeninger, Andelsselskaber og Aktieselskaber. Der er ingen Tvivl om, at den unge Mand, som skal bosætte sig, er svært glad for overhovedet at være naaet saa langt, og han synes ikke, det er noget forfærdelig stort Beløb. En større Afgift vil dog altid være en Hemsko, saa at der ikke kommer *alt for* mange.

I § 10 omtales Andelsforeninger og Brugsforeninger. Andelsforeninger og Brugsforeninger, som kun handler med deres Medlemmer, har jo altid været skattefri og aldrig behøvet at løse Borgerskab, og saadanne Foreninger er vi fra Handelsstandens Side aldrig draget til Felts imod — vi har fundet os i, at det var saadan, om end med et Skuldertræk. Men naar disse Brugsforeninger, hver Gang vi har undersøgt Sagen — og det er 30 Retssager, vi har rejst —, altid er blevet dømt, fordi de handlede med alle og enhver, finder vi, at der maa sættes en Stopper derfor. Vi ser ogsaa, at Solidariteten er blevet ophevet i en Mængde Foreninger, vistnok i de fleste københavnske, og saa er det jo Forretninger ganske som de almindelige Købmandsforretninger. Derfor bør de ligestilles med disse. Da vi rejste dette Spørgsmaal i Kommissionen, fik vi det Svar, at det hørte hjemme under Skattelovene. Det mener jeg imidlertid ikke. Det hører under Bestemmelserne for Borgerskab, thi naar de paagældende skal løse Borgerskab, hører de dermed under Skattelovene. Her er et Krav, som vi vedblivende maa opretholde.

Tillige er de Næringsbeviser, som udstedes til Andelsselskaber, gratis. Det er noget, jeg slet ikke kan forstaa, og jeg vægrer mig ved at tro, at de rige Andelsselskaber vil modtage en saadan Gave; de vil dog sikkert ligesom alle andre gerne betale derfor. Heller ikke for Rettelser i Næringsbeviser skal Andelsselskaber betale, skønt disse Selskaber i mange Tilfælde er meget rige. Jeg vil foreslaa, at de paa disse Punkter ligestilles med andre handlende.

§ 12 omhandler de offentlige Institutioner. Det er jo en bekendt Sag, at er der noget, der har sat ondt Blod hos de handlende i København, saa er det Kommunens Konkurrence med sine egne Skatteborgere. Kommunen har drevet disse Forretninger saaledes, at de efterhaanden til Dels er gaaet itu, men saa længe de bestod, har de skadet de handlende i ganske overordentlig Grad. Jeg kan saaledes nævne Kommunens Fiskehandel. Nu er alle Fiskeudsalgene